

Zsigmond Vilmos operatort ismét jelölték

Újra Oscar-díjas lehet Szeged szülötte

A szegedi születésű, Los Angelesben élő Zsigmond Vilmost negyedik alkalommal jelölték Oscar-díjra. A 76 éves operatort 2004-ben választotta szülővárosa díszpolgárnak. A világhírű képiro egyszer már megkapta az Oscar-díjat: 1977-ben a Steven Spielberg rendezte Harmadik típusú találkozások című film fényképezéséért jutalmazta a legrangosabb filmes kitüntetéssel az Amerikai Filmakadémia.

„Hollywoodban nemcsak tudás és tehetség, de szerencse is kell ahhoz, hogy az ember Oscar-díjat kapjon” – nyilatkozta Zsigmond Vilmos lapunknak 2004-ben, amikor Szeged díszpolgárává választották. A világhírű szegedi születésű operatort 1948-ban a piarista gimnáziumban érettségizett, ami után egy évig tanulta a fotózás csínját-bínját Becsk Balázs fényképező Kárász utcai műtermében. A Kendergyáiban anyaghordóként és műhelyes normás munkaként dolgozott. A Színház- és Filmművészeti Főiskolára 1951-ben vették fel, ahol Kovács Lászlóval – aki később a Szelíd motorosok című világhírű filmet fényképezte – tanult együtt Illés György osztályában. 1956 októberében több órányi anyagot vettek fel a pesti utcákon. Amikor leverték a forradalmat, Kovács Lászlóval – táskájukban csaknem tízezer méternyi filmfelvétel – elhagyták az országot, az Egyesült Államokban telepedtek le. Zsigmondnak tíz kemény évébe telt, amíg az Újvilágban beverekedte magát a filmes szakmába. A szegedi születésű operatort a Peter Fonda által rendezett A bér munkás című film óta tartják számon Hollywoodban.

NÉGYSZER JELÖLTÉK, EGYSZER NYERT

1977: Zsigmond Vilmos a Harmadik típusú találkozások című film fényképezéséért megkapta a legjobb operatörnek járó Oscar-díjat. A film rendezője: Steven Spielberg
1978: Oscar-díjra jelölték a Michael Cimino rendezte Szarvasvadász című film operatőri munkájáért, de nem ő kapta meg a kitüntetést.
1984: A Mark Rydell által rendezett A folyó című film fényképezéséért Oscarra jelölték, de nem ő kapta meg a díjat.
2007 január 23.: A Brian De Palma rendezte Fekete Dália című film operatőri munkájáért Oscar-díjra jelölték. Az eredményt február 25-én hirdetik ki.

BANDERASTÓL STALLONÉIG

Zsigmond Vilmos napjaink legnagyobb rendezőivel és színészeivel dolgozott együtt. Forgatott Robert Altmannal, Richard Donnerrel, George Millerrel, Sean Penn-nel, Woody Allennel, Antonio Banderassal, Robert De Níróval, Tom Hanksszel, Bruce Williszel, Meryl Streeppelel, Jack Nicholsonnal és Sylvester Stallonéval.

tellet – elhagyták az országot, az Egyesült Államokban telepedtek le. Zsigmondnak tíz kemény évébe telt, amíg az Újvilágban beverekedte magát a filmes szakmába. A szegedi születésű operatort a Peter Fonda által rendezett A bér munkás című film óta tartják számon Hollywoodban. Zsigmond és Kovács azért tudott befutni, mert az amerikaiak már nagyon unták a sablonsztorikat, műfényeket és műdízleteket. A budapesti iskola növendékei szó szerint új fényt hoztak az amerikai filmekbe. Amikor Zsigmond Vilmos 1977-ben megkapta az Oscar-díjat a Harmadik típusú találkozások fotográfálásáért, csak a főiskolai tanárainak mondott köszönetet a díjátadó gálán. Steven Spielbergről egy szót sem szólt, ugyanis a világhírű rendezővel nagyon összevesszett a forgatáson. Február 25-én kiderül az Oscar-díjátadó gálán, hogy Zsigmond Vilmos mond-e köszönetet vagy más.

SZ. C. SZ.

A Játék a kastélyban előadásán a színész üveg pohárral szétvágta a tenyerét

Járai vére folyt a színpadon

A Játék a kastélyban nagyszínházi előadásán az Ádámot alakító Járai Máté tenyerét kettévágta az összetört pohár. Bár a színész kezéből ömlött a vér, elmondta a monológját, majd miután a szünetben bekötötték, végigjátszotta az előadást. Utána a traumatológián összevarrták.

MUNKATÁRSUNKTÓL

– A Játék a kastélyban második felvonásának közepén van egy jelenet, amikor mint dühödött hősszerűen odavágom az asztalhoz a konyakospoharat. Már a próbákön többen figyelmeztettek: ez nagyon veszélyes. Az is szóba került, hogy műanyag pohárral kellene játszani, de végül megállapodtunk: maradunk az üvegnél, csak nem lesz baj. Huszonkét előadás le is ment gond nélkül, hanem a keddi esti huszonharmadikon sikerült úgy odavágnom a poharat, hogy még a kezemben volt, amikor összetört. Rögtön éreztem, hogy valami baj van. Még negyedóra volt a felvonás végéig, ráadásul épp az én monológom következett. Dőlt a kezemből a vér, de azért elmondtam. Soha ilyen sikerem nem volt még velem – mesélte a balesetet Járai Máté. A népszerű fiatal színésznek volt annyi lélekjelenléte, hogy felkapott az asztalról egy ruhaszalvétát, és azzal csavarta be a kezét. Két ujj között, épp egy érnél vágta szét a tenyerét, így olyan erős volt a vérzés, hogy ez csak néhány percet jelentett megoldást. A szalvétán gyorsan átütött a vér, valóságos tócsa lett a színpadon. A közönség is jól látta, hogy mi történt, ezért együtt izgult a színészekkel. A felvonás végén az ügyeletes orvos átmeneti kötést csinált, de mondta Járai Máténak, hogy az előadás után rendszeresen össze kell varrni a vágást.

Járai Máté kezében a bajt okozó konyakospohárral. Partnere a jelenetben: Kiss Jenő Fotó: Karnok Csaba

– A kollégák is megrémültek, de azután sorra mesélték a szünetben, milyen szörnyűségek történtek velük a színpadon. Arra kértem őket, hagyják abba, mert nem merek visszamenni. A nézők elismerő morajlással fogadták, hogy bekötött kézzel jelentem meg az utolsó felvonásban, és nagy tapssal honorálták, hogy végigcsináltam az előadást. Utána Kiszely Zoltán kollégám

vitt be a traumatológiára, ahol egy kedves, fiatal orvos fogadott, aki rögtön felismert, mert már több darabban is látott. Amikor megkérdeztem, ugye nem fog fájni, nevetve azt felelte: ha szerzek neki jegyet a dzsungel könyvére, akkor biztosan nem. Életem legnagyobb műtétje volt: négy öltéssel varrták össze. Rendelőbeli „alakításomat” látva a doki azt kérte, ne röhögtessem, mert nem

tud összevarrni. Bár viccből mondtam, én azért szerettem neki két jegyet a Dzsungelre. Járai Máté varratait tíz nap múlva szedik ki – még a Hamlet bemutatója előtt. Szombaton és vasárnap háromszor is fellépett Ká, a kígyó szerepében A dzsungel könyvében. Földön kell csúsznia, fára kell kúsznia, de azt reméli: bekötött kézzel ugyan, de minden rendben lesz.

A szegedi zeneszerző új darabja a Művészetek Palotájában csendül fel először

Huszár Passiójának ősbemutatója

Ismét ősbemutatóval jelentkezik Huszár Lajos szegedi zeneszerző: Passió című darabja Budapesten, a Művészetek Palotájában szombaton szólal meg először.

A Magyar Zeneművészeti Társaság immár 19. alkalommal rendezte meg Budapesten a Mini Fesztivált. A Durkó Zsolt zeneszerző által létrehozott koncertsorozat mára a 20–21. század zenéjének meghatározó fórumává vált. Célja, hogy lehetőséget teremtsen a kortárs zene értékes és ritkán hallható kompozícióinak megszólaltatására. A fesztivál közreműködő rangos együttesek és neves szólisták az évek során ötszáznál is több művet mutattak be.

Az Erkel-díjas szegedi zeneszerző, Huszár Lajos néhány éve a Szegedi Nemzeti Színházban műsorra tűzött A csend című operájával aratott nagy szakmai és közönségsikert. A Szegedi Tudományegyetem Zene-

művészeti Karának tanára most egy újabb nagyszabású művel jelentkezett. Passio et mors Domini nostri Jesu Christi című darabjának „ősét”, előzményét még 1968 nyarán, 19 éves korában írta. Akkor talált rá a szenvedéstörténet háromrészes formai beosztására, amit a most bemutatandó 70 perces alkotásában is megtartott. A Passió négy evangéliumból szabadon válogatott szövegét néhány ótestamentumi zsoltárversszal és középkori passióvers egészíti ki. Az egész művet bekeretezi a nyitó- és a zárókórus, a miséből kölcsönzött Kyrie eleison és Agnus Dei. Az ősbemutatóra Kollár Éva vezényletével Budapesten, a Művészetek Palotájában, a Fesztivál Színházban kerül sor szombaton 17 órai kezdettel. Közreműködik: Megyesi Schwartz Lúcia, Honninger László, Asztalos Benke, Cserhalmi Ferenc (ének), Györe Csilla, Láng Zénó, Nagy Zsolt (ütő), Almásy László Attila (orgona) és a Monteverdi Kórus.

H. ZS.

Olasz Attila kiállítása az Olasz Kulturális Központban

A valóság és az illúzió határán

MUNKATÁRSUNKTÓL

Tolvaly Ernő Munkácsy-díjas festőművész nyitotta meg az Olasz Kulturális Központban (Szeged, Dugonics tér 2.) Olasz Attila Elmozdulások című kiállítását. A Pécsi Egyetem professzora úgy fogalmazott: a fiatal szegedi festőművész „képei láttán egy különös művészettörténeti deha vu érzése vibrál, nem mintha ezek a képek bárkinek a műveire hasonlítanának, csak megidéznek műveket és alkotókat szellemünkben, azért, mert Olasz Attila művei is a valóság és az illúzió határán „leledzenek”. (...) Molnár Sándor, Francis Bacon, Bernáth András, Kandinszkij, mind valami elementárisan konkrétan mutatnak rá, amiről megtudjuk, hogy a vitális és biológiai erők homályából léphet csak elő, és így nem más, mint a kérelhetetlen igaz és a képlekeny szépség együttese: valóság és illúzió egyszerre. És mintha e kiállítás képei azt mondanák nekünk, hogy az illúzió nagyon is valóságos eleme életünknek, míg a valóság, néha úgy tűnik, hogy csupán illúzió.” A tárlat február 3-áig tart nyitva, hétfőtől szombati 10-től 18 óráig látható.

Tolvaly Ernő és Olasz Attila a vernisázsón

Fotó: DM/DV

A világhírű Zsigmond Vilmos operatort 2004-ben választották Szeged díszpolgárává

Fotó: Karnok Csaba